

Sygn. akt III CSK 60/09

POSTANOWIENIE

Dnia 4 grudnia 2009 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Hubert Wrzeszcz (przewodniczący)

SSN Katarzyna Tyczka-Rote (sprawozdawca)

SSN Kazimierz Zawada

w sprawie z powództwa Szpitala Zespolonego w K.

przeciwko Narodowemu Funduszowi Zdrowia w K.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 4 grudnia 2009 r.,

skargi kasacyjnej strony powodowej

od postanowienia Sądu Apelacyjnego

z dnia 15 października 2008 r., sygn. akt [...],

**uchyla zaskarżone postanowienie i przekazuje sprawę Sądowi
Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania i orzeczenia o
kosztach postępowania kasacyjnego.**

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 28 lipca 2008 r. Sąd Okręgowy w K. odrzucił pozew skierowany przez powodowy Szpital Zespolony w K. przeciwko Narodowemu Funduszowi Zdrowia w K. o zapłatę kwoty 1 536 122,28 zł, stanowiącej równowartość wynagrodzenia wypłaconego pracownikom za 2001 r. na podstawie art. 4a ustawy z dnia 16 grudnia 1994 r. o negocjacyjnym systemie kształtowania przyrostu przeciętnych wynagrodzeń u przedsiębiorców oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. z 1995 r. Nr 1, poz. 2 z późn. zm., w brzmieniu nadanym ustawą nowelizującą z dnia 22 grudnia 2000 r. – Dz.U. z 2001 r., Nr 5, poz. 45). Jako podstawę odrzucenia wskazał art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c., uznał bowiem, że pomiędzy stronami toczyła się już i została prawomocnie rozstrzygnięta sprawa o to samo roszczenie. Do takiego wniosku skłoniło Sąd Okręgowy ustalenie, że w 2004 r. powód wytoczył przeciwko temu samemu pozwanemu powództwo o zapłatę 8 672 122,50 zł z ustawowymi odsetkami, które także dotyczyło sum odpowiadającym podwyżkom wynagrodzeń pracowników powoda wypłaconych w oparciu o powołany wyżej przepis. Żądanie było sprecyzowane w specyfikacji, z której wynikało, że w 2001 r. powód wypłacił swoim 1027 pracownikom 1 725 000 zł oraz odprowadził od tej kwoty do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych 350 692,50 zł składek. W omawianej sprawie Sąd Okręgowy w K. zasądził na rzecz powoda 4 960 652,61 zł z odsetkami, umorzył postępowanie w części ponad kwotę 5 289 606,30 zł, a pozostałej części powództwo oddalił.

Sąd I instancji ocenił, że powód w obydwu sprawach domagał się od pozwanego zapłaty tych samych należności, odpowiadających wypłatom podwyżek na rzecz pracowników w 2001 r. Taka sama była również podstawa prawna zgłoszonych żądań. Różnica w wysokości roszczeń nie wyłączała, zdaniem Sądu, stwierdzenia ich tożsamości.

Sąd Apelacyjny oddalił zażalenie powoda na postanowienie Sądu Okręgowego, przychylając się do poglądu o tożsamości aktualnie dochodzonego roszczenia i roszczenia prawomocnie osądzonego. Zazaczył, że zakres, w jakim roszczenia powoda zostały już rozpoznane wynika z uzasadnienia wyroku

wydanego przez Sąd Okręgowy w K. w sprawie I C .../04, w którym Sąd wyjaśnił, że powód naliczył i wypłacił swoim pracownikom podwyżki wynagrodzeń o 203 zł za 2001 r. (łącznie 2.414.971,80 zł) oraz o 203 zł i 110,23 zł za rok 2002 (łącznie 2.932.054,50 zł). Według stanu na 13 września 2005 r. powód wydatkował na ten cel 5 347 025,80 zł. W kolejnym powództwie powód domaga się zasądzenia 1 536 122,28 zł również z tytułu podwyżki wynagrodzeń za ten sam okres, wypłaconych pracownikom na podstawie wyroków sądowych. Sąd Apelacyjny zwrócił uwagę, że w obydwu sprawach należności dotyczą tych samych pracowników, co świadczy o tożsamości przedmiotowej obydwu spraw. Dodatkowo Sąd Apelacyjny zauważył, że powództwo w poprzedniej sprawie zostało ostatecznie prawomocnie oddalone, a w wyroku sąd przesądził, że pozwany nie był zobowiązany do współfinansowania przyrostu płac, co powoduje, że w kolejnym postępowaniu kwestia ta nie podlegałaby ponownemu badaniu.

Powód wniósł skargę kasacyjną od powyższego postanowienia. Oparł ją na podstawie naruszenia przepisów prawa procesowego (art. 398³ § 1 pkt. 2 k.p.c.). Zarzucił naruszenie art. 328 § 2 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c., z art. 397 § 2 k.p.c. oraz art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. przez zaniechanie merytorycznego rozpoznania zażalenia na postanowienie Sądu I instancji, w szczególności w wyniku nieodniesienia się do każdego ze składników dochodzonego roszczenia, a ponadto przez uwzględnienie okoliczności nieistotnych dla oceny zasadności odrzucenia pozwu.

We wnioskach skarżący domagał się uchylenia zaskarżonego postanowienia w całości i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania.

Pozwany wniósł o oddalenie skargi kasacyjnej i zasądzenie na jego rzecz od powoda kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarżący ma rację, że uzasadnienie Sądu Apelacyjnego wykazuje poważne braki, uniemożliwiające praktycznie kontrolę trafności zajętego stanowiska. Artykuł 328 § 2 k.p.c., odpowiednio stosowany w postępowaniu zażaleniowym, wymaga przedstawienia faktów istotnych dla rozstrzygnięcia problemu objętego zażaleniem (lub odwołania się do ustaleń sądu I instancji) oraz przeprowadzenia analizy prawnej tych faktów, ze wskazaniem zastosowanych przepisów prawa. Tymczasem uzasadnienie Sądu II instancji, pomimo uszczegółowienia ustaleń poczynionych przez Sąd I instancji, nadal ujmuje podstawę faktyczną rozstrzygnięcia na wysokim poziomie ogólności, przez co nie sposób poddać weryfikacji trafności oceny, że dochodzone roszczenia są tożsame z poprzednio osądzonymi. Ponadto Sąd Apelacyjny w uzasadnieniu nie odniósł się do zasadniczych zarzutów zgłoszonych w zażaleniu. Skarżący podnosił, że pogląd, jakoby zgłoszone obecnie żądania były wcześniej osądzone sprzeczne jest z treścią uzasadnienia pozwu, pisma procesowego powoda oraz dołączonych wyroków Sądu Rejonowego - Sądu Pracy w K., z których wynika, zdaniem powoda, iż w pierwszej sprawie powodowy Szpital dochodził roszczeń związanych z kwotami wypłaconymi jego pracownikom na mocy porozumień związkowych, natomiast obecnie dochodzi roszczeń wynikłych z prawomocnych wyroków Sądu Pracy w K., co do kwot tymi wyrokami zasądzonych. Zrzucił także obrazę przepisów postępowania, a mianowicie art. 232 k.p.c. przez nie rozpoznanie wniosku dowodowego powoda o przesłuchania w charakterze świadka jego głównej księgowej, dla wykazania, iż kwota dochodzona w sprawie niniejszej stanowi część kwoty 18.000.000 zł, globalnie wypłaconej przez powoda na mocy art. 4a ustawy z dnia 16.12.1994 r., nie objętą roszczeniem w sprawie [...]04 Sądu Okręgowego w K. Wskazywał również na naruszenie art. 328 § 2 k.p.c. przez nie odniesienie się w uzasadnieniu postanowienia do jego twierdzeń zawartych w uzasadnieniu pozwu i piśmie procesowym, a także do wykazu kwot oraz dołączonych wyroków.

Z uzasadnienia postanowienia Sądu Apelacyjnego wynika, że przy ustalaniu przedmiotu sporu w sprawie [...]04 poprzestał na lekturze uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego, natomiast nie zapoznał się z przebiegiem postępowania i treścią żądań powoda wynikającą z jego pism i przedstawianych dowodów, które bardziej szczegółowo oddawały rzeczywisty przedmiot sporu. Gdyby to bowiem uczynił

niewątpliwie zauważyłby, że już w uzasadnieniu pozwu w sprawie [...]04 jest mowa o tym, iż nie wszystkie należności pracownicze z lat 2001 i 2002 zostały zaspokojone i te nie zaspokojone nie były przedmiotem sporu; a także, że po ostatecznym sprecyzowaniu żądania pozwu przesłuchana została świadek B.K., która zeznała, iż poza należnościami objętymi pozwem pozostają jeszcze kwoty, których pracownicy dochodzą w sądzie. Niewątpliwie pomocne dla ustalenia rzeczywistego stanu rzeczy byłoby też zapoznanie się z treścią przedłożonych wyroków sądu pracy, z których wiele zawiera uzasadnienia, wyjaśniające podstawy roszczeń oraz stan ich zaspokojenia. Z twierdzeń powoda wynika bowiem, że roszczenia pracownicze były skutkiem dokonanej w 2001 r. wypłaty kwot uzgodnionych ze związkami zawodowymi, które to kwoty część pracowników zakwestionowała, jako nie odpowiadające świadczeniom należnym na podstawie art. 4a ustawy z dnia 16 grudnia 1994 r.

Sąd Apelacyjny nie odniósł się też w ogóle do zarzutu nieuzasadnionego pominięcia dowodu z zeznań głównej księgowej, a jednocześnie przyjął za prawdziwy stan niezgodny z tym, jaki miał być wykazywany tym dowodem.

Wreszcie nie można odmówić słuszności zarzutowi powoda, że argument o przesądzeniu w poprzednim procesie zasady, iż pozwany nie jest zobowiązany do współfinansowania podwyżek wynagrodzeń, nie ma żadnego znaczenia przy ocenie istnienia podstaw do odrzucenia pozwu. Zakres związania orzeczeniem przy rozpoznawaniu innej sprawy stanowi bowiem kwestię odnoszącą się do merytorycznego orzekania w sprawie, a nie do problemu formalnego, jakim jest dopuszczalność rozpatrywania tego sporu przez sąd.

Z przytoczonych względów konieczne było uchylene zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu na podstawie art. 398¹⁵ § 1 k.p.c.

Orzeczenie o kosztach postępowania kasacyjnego uzasadnia art. 398²¹ k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 i art. 108 § 2 k.p.c.